

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen i Falun 2022

Medlemmar

Följande antal personer har varit medlemmar under 2022 (jämförelse med 2021 inom parentes): Totalt antal medlemmar är 1901 (1849), en ökning med 2,8%.

Styrelsen

Efter årsmötet i mars 2022 har styrelsen bestått av följande medlemmar:

Christine Riedwyl –ordförande
Chris Bales –kassör
Birgitta Johansson – ledamot
Eva Bååth-Holmqvist – ledamot
Madelaine Johansson- ledamot
Jon Frank - ledamot
Petter Cohen-ledamot
Elin Norberg-suppleant

Styrelsen har under året haft nio protokollförda möten. Däremellan har även olika arbetsgrupper träffats, t ex inför valet och miljövänliga veckan.

Så här arbetar styrelsen i Falun

Styrelsen strävar efter att fördela ansvaret inom gruppen. Man turas till exempel om med att ordna och leda möten, anteckna och följa upp det som beslutats. Möte hålls normalt en gång i månaden eller 10 gånger per år. Däremellan kan mindre arbetsgrupper träffas. Ambitionen är att låta lusten till arbetet vara viktigare än plikten till uppgifterna.

Ordförande strävar efter att delegera uppdrag och kontakter till andra styrelsemedlemmar eller till andra i föreningen. Tanken är att den som har mest sakkunskap eller intresse i en fråga fortsättningsvis utgör ansiktet utåt mot allmänhet och media i de frågor där föreningen är aktiv.

Styrelsen bedriver också en viss lobbyverksamhet, exempelvis i form av regelbundna träffar med kommunledningen. Här försöker styrelsen följa upp vallöften och andra utfästelser. Styrelsen jobbar även med medlemsinriktade aktiviteter och anordnar bland annat föreläsningar, lärorika utflykter, medlemsträffar och naturupplevelser. En viktig del av styrelsens arbete är att göra föreningens ståndpunkter kända för allmänheten genom insändare, initiativ till offentliga debatter, föredrag och publicering av politiska enkäter.

Nedan följer en kort redovisning av våra arrangemang under året, indelad i följande områden: Hållbar konsumtion, natursnokarna, samhällsplanering och påverkan, ängar och slätter, skog, föredrag/utbildning, utflykter, föreningsutveckling samt kontakt med medlemmar och allmänheten.

Hållbar konsumtion

18/5 Föredrag och utbildning för Falu Pastorat: Birgitta inledde dagen i Kristine kyrka med en introduktion på temat "Människan i naturen" för ca 100 anställda inom Falu Pastorat. Därefter ledde Madelaine och Birgitta workshops i Kristinegården med temat "Hållbar konsumtion" och gjorde då även reklam för föreningen. Som ersättning för insatserna ska Kyrkan betala in till ett projekt som Riksföreningen driver.

4/9 Regional upptakt till miljövänliga veckan: En upptakt med temat "ekofrukost åt alla" hölls i Vassbo. Christine, och Siw deltog. Det var en bra genomgång och vi har fått ut kampanjmaterial. Elin, Eva, Christine, Siw och Bo-Göran hade ett planeringsmöte kring arbetet i Falun.

Vecka 40 Miljövänliga veckan med tema Eko-frukost: Föreningen hade information om fördelarna med ekologisk mat och bjöd på juice och äpplen vid Friskis och Sveltis, Hemköp City, ICA i Slätta och på biblioteket. Eko-frukost anordnades också vid Högskolan Dalarna där material från föreningen användes. Vi hade även en insändare i DalaDemokraten.

12/11 Klädbyttardag: Runt 250 personer bytte ett tusental plagg i Kristineskolans gymnastiksal. 25 volontärer såg till att allt flöt på bra. sVT Dalarna hade ett inslag på kvällen och en insändare om eventet kom med i DD och en artikel i Annonsbladet.

Natursnokarna – för barn och deras vuxna

13/2 - "Spår av djur". Det var halt och svårspårat i skogen, men vi hittade några spår i alla fall. 13 glada och aktiva barn och 10 vuxna deltog. Ledare var Eva A, Eva B, Ulla och Vanja.

23/2 och 15/3 Möte om rikskonferensen för arbetsgrupper och funktionärer. Eva deltog. Hon ska ha barnaktiviteter under konferensen.

13/3 - "Träd och knoppar" drog 24 barn och 18 vuxna, vilket var över förväntan. Vi räknade årsringar, fångade träd och målade och kastade kottar. Ledare var Eva A, Eva B och Ulla.

24/4 - "Fåglar". Deltagare var 6 barn och 6 vuxna, och det var trevligt som vanligt. Vi lyssnade och tittade efter fåglar och studerade även deras bon. Vi har satt upp två holkar, en vid kanten av ängen och den andra en bit in i skogen vid vägen från parkeringen. Holkarna har en natursnok på sidan. De är fina!

5/6 - "Arter". Vi planterade frön, gjorde bokmärken med djurbilder och mycket mer. 6 barn och 7 vuxna deltog.
Ledare var Eva A och Eva B.

11/9 - "Smådjur". Vi hittade många små och halvstora djur, som vi sedan målade av med blåbärsfärg. Det blev många vackra tavlor! 9 barn och 8 vuxna var med. Ledare var Eva A, Eva B och Vanja.

9/10 - "Mossor och lavar med terrängbana".

Vi lärde oss namnet på några mossor och lavar medan vi smög, hoppade som kråkor m.m. Efter fiket tillverkade vi vackra lövkronor, som man kunde ha på sig när man gick hem. Uppslutningen var stor med 27 barn och 22 vuxna. Ledare var Eva B, Ulla och Vanja.

13/11 - "Djuren på vintern". 15 barn och 15 vuxna gjorde fågelmatare och hängde upp mat till fåglarna i skogen. Barnen fick grillad korv med bröd. Ledare var Eva A och Eva B. Richard skötte grillen.

19-20/11 Snokledarträff i Stockholm. Eva Allhed och Eva B deltog i en mycket intensiv och innehållsrik helg. Riks betalade allt.

Samhällsplanering och påverkan

5 /5 och 8/10 möten med kommunledningen

Anders, Birgitta och Petter har deltagit vid möten med Joakim Storck (C), Anders Lindh (M) och Cecilia Björck (Hållbarhetsstrateg).

Kommunen har låtit ta fram en koldioxidbudget via Uppsala universitet som visar att koldioxiden måste sänkas med 11% om året för att kommunen ska ta sin del av ansvaret för minskade utsläpp. Budgeten är fokuserad på de så kallade kommunterritoriella utsläppen enligt en modell som utarbetats av forskare i Uppsala, men har brister, bland annat har inte tillräcklig hänsyn tagits till konsumtionsbaserade utsläpp. Kommunorganisationens andel av Faluns koldioxidutsläpp har uppskattats till 10 procent.

Om utsläppen ligger kvar på dagens nivåer kommer kommunen att ha överskridit sin koldioxidbudget redan år 2030. Det poängterades att beslutet från kommunstyrelsen är att **ha** en CO2 budget **inte att följa** den. Man anser dock att budgeten kan fungera som ett lärande för bland andra kommunstyrelsen.

Föreningen efterlyser tydliga mål och handlingsplaner för kommunens miljö- och

klimatearbete och upplever att det saknas kraft och vilja/förståelse att arbeta med den stora omställning som är nödvändig.

Allmänna val

3/2 - Digitalt planeringsmöte inför valet 2022, med deltagare från hela länet, några i styrelsen och ytterligare intresserade deltog.

Enkät till partierna inför kommunalvalet i september. En grupp på fyra personer (Anders G, Birgitta J, Jon F, Lotta G) lade ned ett stort arbete på utformning och sammanställning av enkät till kommunens politiska partier i samband med valet i september. Vi fick uppmärksamhet med inslag i Radio Dalarna och flera nyhetsartiklar i DalaDemokraten. Vi skrev även flera debattartiklar och insändare som publicerades i DalaDemokraten och Falu-Kuriren. Vi gjorde dessutom en kostsam annonsering med valinformation utifrån våra enkätsvar till partierna i tidningarna Lokalt i Falun (Annonsbladet) och Falu-Kuriren.

Remissvar

- Samråd om detaljplan för handelsområdet Majoren
- Samråd om ny deponi vid Ingarvets återvinningscentral mm för förorenade massor
- Fördjupad översiktsplan för delar av landsbygden i Falu kommun
- Detaljplaneprogram Näset, Vika
- Detaljplan för Västra Tallen

Debattartiklar, insändare och nyhetsartiklar

- Viktigt att skydda arter och ha ett hållbart skogsbruk? (Dalademokraten 9 april 2022)
- Risk att Falu centrum utarmas ytterligare (Dalademokraten 29 juni 2022)
- Risk att Falu centrum utarmas ytterligare (Dalademokraten 29 juni 2022)
- Liberalerna svarade inte på Naturskyddsföreningens enkät (Dalademokraten 30 augusti 2022)
- Extravaganta cykelbanor (Inlägg FB Politik i Falun 5 september 2022)
- Ambitionerna för miljö- och klimat i Falun har granskats (Dalademokraten-debatt 3e september 2022)

- Sätt fart nu Falu kommun (Dala-Demokraten 4e september 2022)
- Senkomna Liberaler egentligen i gott sällskap (Inlägg FB 3 september 2022)
- Vilka partier vill underlätta framkomligheten i Falu centrum (Insändare Falu-Kuriren 6 september 2022)
- Det lönar sig att satsa på cyklister istället för biltrafik (Falukuriren 8 september 2022)
- Viktigt att planera för mer grönska i Falun (Dalademokraten 15 oktober 2022)
- Fel fokus i stadsplanering av Falun – krävs politisk ambition (Falukuriren 15 oktober 2022)
- Klädindustrin är en klimatbov – ge plaggen ett längre liv (Dalademokraten 22 november 2022) 22-11-10)

Ängar och slåtter

Ängsgruppen har träffats flera gånger under våren, efter slåttern och in på hösten. 4-6 personer i pensionsåldern är aktiva. Det sociala sammanhanget är en viktig drivkraft. Under 2022 har vi tagit bort sly från muren, denna gång med rötter för att få ett mer bestående resultat. Ekplantor har sparats för att försöka få till marktäckning på sikt. Framför allt är det rönn, lönn, gran, sälj och jättebalsamin som vi rensat bort. Vi har även börjat ta bort små granar på andra sidan muren för att ge förutsättningar för ett lövskogsdominerat bryn. På ängen har vi bekämpat hallon, jättebalsamin, spirea och kirskaål. Planerna på bebyggelse intill ängen består. Vi behöver bli mer aktiva i frågan.

1/5 – Fagning i Stadsparken. 11 personer deltog. Man har köpt verktyg för att ta bort mossa. Man har använt det för att ta bort mossan från c:a 40 m².

8/5 – Fagning i Sågsbo. Endast 7 stycken var med, trots att Christine gjorde mycket reklam och skickade ut personligt till många i förväg.

30/7 - Slåtter i stadsparken. Ett 15-tal personer deltog, varav en dam i rullator. Det blev en trevlig dag med perfekt väder och vi hann klart, även om det tog lite tid. Dagen avslutades vid 16-tiden.

6/8 - Slåtter i Sågsbo. Till att börja med var det mycket regn som på eftermiddag gick över till solsken. Mellan 5-11 personer deltog i arbetet.

Skog

En aktiv skogsgrupp samarbetar nu med Falukretsen. Gruppen jobbar med att inventera och skydda skogar i Falu kommun med omnejd. Tillsammans med BirdLife lyckades de få Mark och Miljödomstolen att tillfälligt stoppa den pågående avverkningen i Moberg i Leksands kommun, så att en grundligare utredning om de höga naturvärdena i skogen där skulle kunna göras. Tyvärr hade avverkningen inletts i hög takt av Mellanskog, trots förekomsten av Tretåig hackspett och Lavskrika, i skrivande stund är det oklart hur mycket av skogen och därmed fåglarnas habitat som står att eventuellt rädda.

Skogsgruppen anordnar tillsammans med Skydda skogen utbildningar i skogsekologi och inventering på Lindsberg, det planeras även för artspecifika vidareutbildningar för att stärka kunskapen i gruppen och öka möjligheterna för bättre inventeringar.

30/10 - Rovdjurskonferens på Naturum. Eva och Richard deltog i en mycket varierad och faktarik konferens.

Kursen "Jordmån" anordnades av Skydda skogen och Naturskyddsföreningen. Under hösten höll tre föreläsningar online. Eva deltog i nr 2, som var bra och innehållsrik. Alla föreläsningar finns inspelade och tillgängliga på nätet.

13/5 - Skogsdag. I samband med konferensen i Mora ordnade länsförbundet en skogsdag. Den innehöll föredrag och en debatt mellan representanter för miljöorganisationer, politiska partier, samerna, skogsindustrin m.fl. Allt avslutades med en manifestation centralt i Mora. Mattias, Richard och Eva deltog.

Föredrag/utbildning

Studiecirkel om klimatet har fortsatt träffas varannan vecka i Studieförbundets lokaler. Det är 7-8 personer som deltar, Birgitta från styrelsen är med.

27/1 – Föreläsning med Björn Forsberg kring hans bok "Fartrusiga : om en gränslöst massmobil tid och vår fossilfria morgondag". Föreläsningen hölls i Borlänge och digitalt. Madelaine följde den digitala föreläsningen.

22/2 – Digitalt seminarium om koldioxidbudget med Klimatnätverket. Birgitta deltog och tyckte det var bra. Ca 30 kommuner i Sverige har en koldioxidbudget och en del har också en handlingsplan. Borlänge har en bra handlingsplan och har målet att vara koldioxidneutrala 2030.

11/12 Vetenskapslördag. På kulturhuset tio14 hölls en serie föreläsningar med fokus på FN:s globala mål för hållbar utveckling. Dagen arrangerades av Strömstads akademi och vi var medarrangörer.

Studiecirkel klimatpsykologi. Birgitta, Chris och Jon har deltagit i denna studiecirkel, som handlar om hur man fokuserar sin energi för att få största möjliga påverkan, vilket vi i föreningen kan få stor nytta av.

Utflykter

15/5 – Vandring i Lustebo (senarelagd p.g.a för mycket is i backarna). Åtta personer var med och var nöjda. Katt Söre, själva initiativtagaren, tyckte dock att det var för lite folk och hade önskat att man annonserat mer.

22/5 - Biologiska mångfaldens dag på Källslätten. Ca 16 deltagare gick på guidning runt området under ledning av Bonnie Nilzon. 3 barn tog Naturfalken, 8 barn gjorde Bingo, 2 vuxna gick tipspromenaden. Totalt 29 personer deltog i eventet. Eva B höll i arrangemanget.

21/6 - Utflykt till Mossgräsberget

Mycket uppskattad utflykt, som handlade om naturbränning. Ett tiotal personer deltog. Johanna Malmgren och Uno Skog från Länsstyrelsen Dalarna delade med sig av sina gedigna kunskaper om områdets biologi och utveckling genom brandpåverkade ytor. Det var Kristina Alsegård som anordnade utflykten.

4/12 - Adventsfika i Rottnebyskogen. En något ruggig dag, men 13 vuxna och 6 barn deltog. 3 par gick det nyttillverkade Rottneby-bingot med bilder från skogen. De fick varsin bok som belöning för sitt sökande. Eva B och Richard stod för arrangemanget.

Föreningsutveckling

1/2 - Genomgång av Rutger, Naturskyddsföreningens medlemsregister. Jon och Maja deltog.

24/3 - Årsmöte i Studieförbundets lokaler på Magasinsgatan. Nina Eadie var ordförande för mötet.

3/4 – Länsstämma i Limesforsen. Av Faluns 5 platser utnyttjades en av Christine som deltog digitalt.

14-15/5 – Rikskonferens i Mora Christine, Birgitta, Eva, Richard Holmqvist, Anton Grenholm, Sten Sundin, Ulrika Nilsson Lind och Anders Gottberg deltog. Välarrangerad och upplyftande konferens.

26/11 – Styrelsedag. Styrelsen träffades en heldag på Lindsbergs kursgård. Vi fick tid att se tillbaka på vad vi gjort under året och även planera för framtiden. Hela styrelsen

deltog och även vår representant i länsförbundet, Gunilla Roos. Maja Myrén var med ett tag för att diskutera hemsida och mejlutskick. Vi njöt av god mat och lugn miljö.

Kretsens kontakt med medlemmar och allmänhet

Hemsidan

Maja Myrén och Jon Frank har hållit hemsidan uppdaterad för att nå medlemmar och allmänheten med information om våra aktiviteter.

Sociala medier

Christine Riedwyl har löpande lagt ut kretsens nyheter på Facebook. Vi har vid större arrangemang även lagt ut betalannonser på Facebook.

Medlemsutskick

Efter ett flerårigt uppehåll har vi åter tagit upp medlemsutskick, tack vare att Maja och Jon har lärt sig hur man gör detta. Vi har gjort ett medlemsutskick där vi efterfrågat angelägna förändringsområden inom miljö och klimat, som vi ska framföra till Falu kommun.

Visitdalarna

Christine Riedwyl har lämnat in relevanta evenemang till Visitdalarna, som lägger ut dem på sitt kalendarium.

För Naturskyddsföreningen i Falun

Ordförande: Christine Riedwyl Gottberg
